

# SLOVENSKI NAROD.

Inkljaja vsak dan popoldne, izvenomski nedelje in praznike.

**Ustvarjalci:** Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčinski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, novice, poslani, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zemlinske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem gledi inseratov na se priloži znamka za odgovor.

**Upravljalstvo "Slov. Naroda"** in "Narodna Tiskarna" Knallova ulica št. 5, prilidno. — Telefon št. 304.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po postri:

v Jugoslaviji:  
celoletno naprej plačan . R 180—  
polletno . . . . . 90—  
3 mesečno . . . . . 45—  
1 . . . . . 15—

v tisočmetru:  
celoletno . . . . . K 240—  
polletno . . . . . 120—  
3 mesečno . . . . . 60—  
1 . . . . . 20—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.  
Novi naročniki na postrijo v prvič naročnino vedno 50% po nakaznični.  
Na samo nismena naročila brez nosilatve denaria se ne moremo ozirati.

**Uredilstvo "Slov. Naroda"** Knallova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejemajo le podpisane in zadostno frankovane.  
Rokopisov ne vrata.

**Posamezna številka velja 1 krošč.**  
**Počitnina plačana v gotovini.**

## Va banque!

Minister dr. A. Korošec je demisioniral.

V pismu na min. predsednika dr. Vesniča pravi dr. Korošec, da parlamentarni klub, sestavljen iz poslancev Slovenske in Hrvatske ljudske stranke, "ne priznava zakonite veljavnosti začasnega poslovnika za ustavotvorno skupščino in da se mu zdijo, da je demisija celokupne vlade potrebna, da se razjasni sedanji položaj."

Dr. A. Korošev klub je čisto po vzoru Radičeve republičanske kmetijske stranke sklenil, zahtevati, da se prizneca kralju iz poslovnika brezpogojno črta. Če se to ne zgodi, greže z novimi dalekosežnimi sklepi in ukrepi.

"Naravnost in brez strahu!" pojavila ljubljanski "Večerni list" ter izjavila: "Toliko je gotovo, da absolutističnega centralizma, navezanega na monarhistično vladavinsko obliko ljudstvo nikdar sprejelo ne bo! Trpelo trenutno morda, sprejelo nikdar". — In isti list izjavila odkrito: "Republičanski program naše stranke je najnajzahtevnejši... republičanska oblika države je za Jugoslavijo že zato najbolj primerna, ker odstranja vse ostanki militarizma in imperializma, katerega naravna nositeljica je krona, četudi nima ustavno zajamčenih velikih pravic. Moč krome je v tradiciji, ne v besedilu ustawe. Nova jugoslovenska država pa zahteva nov temelj svojega obstoja, ne pa tradicionalne oblike enega svojega dela..."

Decimirani so izšli naši klerikalci iz volilne borbe. Zato je njih vpliv padel in dr. Korošec je inoral izvajati posledice. Še pred par meseci kraljevski ministriki podpredsednik, minister, ki je bil odlikovan z najvišjim redom, je zdaj odstopil, postal čez noč republikanec, je protimonarhist ter vpje po novem temelju države, ki ne sme biti več tradicionalne monarhične oblike srbskega dela!

Tako se vede stranka, ki je bila v Avstro-Ogrskih fanatično monarhična, črnožolta, do kosti in ki ji ni bilo nikdar dovolj ljubezni in zvestobe do habsburških trinogov! — Zdi se, da so zadnje volitve SLS vrgle docela iz ravnotežja, da je začela, kakor Radičevci, politiko va banque in da je njenja demagogija dosegla vrhunc.

Ljudstvo je danes razpaljeno po demagoških gosilih. V dobi več ali manj upravičene, pa tudi več ali manj ne-

utemeljene nezadovoljnosti tako gesla užigajo. Tega se SLS zaveda. Kdor bolj kriči, kdor je iznajdljivejši v svojih z 99 ostotki neizpolnjivih obljubah, ta ima več poslušalcev, več priveska.

Naši takozvani komunisti po dejeli, mnogo je med njimi posestnikov, nimajo pojma o tem, kaj propoveduje komunizem. Preprčani smo, če bi takemu komunističnemu bajtarju dejali, da mora svojo bajto živovati na korist splošnosti, pa vam pokaže, kje je tesar naredil vrata. Prosimo vas, naš kmet, ki se pravda za vsako ped zemlje za žive in mrtve, — pa komunist!

Isto je s publico "republiko". Na to geslo so lovili naše ljudi z varjanjem, če, da republika ne pozna vojaštva, ne davkov, ne trdrega dela, ne tradicij in ne učiteljstva. Ako bi si pa tudi ljudje dali dopovedati, da je republika prav vrejena država kakor kaka monarhija, da rabi za vzdrževanje reda in notranjega miru prav visokih dohodkov, ki jih mora dobiti edino le od svojih državljanov v obliki davkov, da si brez uradništva, državnega organizma, najsi bo ta ali ona oblika, niti misliš ne moremo, bi bili hitro ozdravljeni svoje republikanske bolezni. In da ni to prav nič drugoga, nego neka duševna bolezen, razvidis iz vseh njenih simptomov. Se več, trdimo, da je naravnost zločin nad državo, kdor v današnjih časih propagira republikansko misel.

Smo tako srečni, da imamo svojo narodno dinastijo, prežeto demokratskega duha, dinastijo, ki se klanja volji naroda in ki nima prav nobenega pomisnika, da utesni svoje pravice pod pravico kakuge republikanskega predsednika, ako je tako narodova volja. In naša dinastija je danes edina avtoriteta, ki veže nasprotiva med plemenami in med strankami. Vrzimo to avtoriteto proč, pa dobimo kaos. Kdo budi predsednik? Srb, Hrvat ali Slovenec? Katera izmed mnogoštevilnih strank naj ga dvigne na ščit? Imamo li v naši Jugoslaviji, kjer se še tako malo poznamo, osebnost, ki bi jo kot avtoriteto priznala večina naroda? V tem času, ko bi nani bilo pripraviti zakon o volitvi predsednika republike, imamo državljansko vojsko, je razpad države gotova stvar. Zato rečemo, kdor v teh časih splošne razorostni in nekonsolidirani, neti še republikansko idejo, ta deluje naravnost proti državi in njeni enotnosti. In prav zares, ako bi ne bilo stranke, ki bi v svojem programu imela vrhovno točko "monarhijo", morali bi ustvariti tako

stranko iz vseh treznih, premišljenih in resnih ljudi našega naroda.

SLS ima mnogo krvide, da so se demagoška gesla zanašala med naše ljudstvo. Ne samo, da ni hotela brzdati ljudstvo, razvnemala je njegove instinte. Posledice so tu. Die Geister, die ich rief... Pravkar mimo vole vole za konstituanto so to jasno pokazale. Klerikale so izšli iz njih decimirani od orožja, ki so si ga bili sami pripravili.

Eno izmed gesel, ki so jih vrgli

med nerazsodno ljudstvo, je — avtonomija. Misliš so pri tem na federalizem, ljudstvo je razumelo — republiko ali celo anarhijo. In razumelo je prav! Klerikalna stranka se je zdaj razkrinkala. Vedno je bila proti državnemu edinstvu, večno je ruvala proti Srbov. Zdaj je odkrito izjavila, da je republičarska, protimonarhična, profidinastična. Nani je to priznanje dragoceno. Začela se je igra va banque. Njen izid je že danes gotov!

## Slabo peta melodija.

Ko se je pripravljal D'Annunzio, da s proklamacijo neodvisnosti Reke tudi formalno zaključi svoja nasišta v Reki, je imenoval njegovo početje tedanji premier Italije Giolitti »slabo peto melodijo«, ki je tako smešna, da pogine sama od sebe.

Ceprav je bila ta fraza Giolittijska pesniška primera, se je sedaj vendar izkazala kot čisto napačna in neprimerna. Prvi del fraze bi se vsakdo sprejel in o slabem pettu D'Annunzio ne dvomil končno nihče, saj celo laški generali postajajo »muzikalični«. Ali čisto druga pa je stvar z melodijo, ki je gotovo nihče ne prizna, kajti vse početje D'Annunzia je tako očvidno zasmehovanje kulture in morale, da mora tudi zakrnjen grešnik slišati disonanco, nikakor pa ne melodije.

O tem končno ne dvomil niti gospod Giolitti, ki je vporabil blestečo frazo slabo pete melodije samo radi svojih ne ravno preidealnih namenov. Takrat namreč pogajanja z Jugoslavijo še niso bila zaključena! Sedaj pa se košati gospod Giolitti v diplomatski slavi šentmarjetskega dogovora, ki obvezuje Italijo, da brezpogojno konča z D'Annunziovo politično pustolovščino. Pa dasi je le »slabo peta melodija«, ki prestane sama od sebe,« se vendar nikjer ne vidi njen konec. Se več? D'Annunzio uničuje pristanišča, izvršuje nove okupacije in odreja splošno mobilizacijo vseh Rečanov od 19 do 50 leta za boj ne proti Jugoslaviji, temveč Italiji. Pesniška prognoza gospoda Giolittija se v resnici sijajno izvršuje.

In vendar čutijo vsi, da je treba zaključiti slavno norost D'Annunzia in njegovih arditov, ker drugače bo velesila Italija za vse večne čase osmešena pred vsem svetom. In čudo, Giolitti tudi v resnici izveduje energične korake laške vlade proti

arditom in D'Annunziju. Vrše se celo vojaške odredbe laške vlade proti D'Annunziju, da bi človek v svoji naivnosti res skoro misil o koncu slave bankrotnega pesnika.

Ves potek jadranskega vprašanja uči ravno nasprotno, da se oni v Rimu in oni v Reki sijajno razumejo in da niso vse odredbe Rima proti D'Annunziju nič drugega, ko silovito slabo peto melodija, samo da o tej resnici že nikdo več ne dvomi.

Tako se je zgodilo, da je dosegel Giolitti mesto tuje odsodbe svojo lastno in da sedaj ne ve izhoda, kako likvidirati zadevo, ki bi se po njegovih besedah že davno moral sama končati. Pa nič se samo od sebe ne zgodil in tudi fašizem ne propade sam od sebe. Enako pa je tudi gotovo, da je veliko lažje likvidirati vsako stvar, dokler je še v nastanku, kakor pozneje, ko se je do skrajnosti razplasti. Giolitti svoje dni, ko je bil D'Annunzio še mal, ni mel poguma energično končati reske pustolovščine, zato pa tudi ni pričakovati, da bo imel sedaj dovolji potrebnejšega poguma. Iz tega vzroka pa moramo smatrati vse bobneče in naravnost uničujoče odredbe Giolittija proti D'Annunziju za nič drugega ko slabo peto melodijo.

Razlika je samo ena. Da je D'Annunzijev petje že plačal jugoslovenski narod, Giolittijev pa bo plačal italijanski narod in če ne preje tedaj, ko bo prejel jugoslovenski narod povračilo vse škode. Tedaj bo pa tudi italijanski narod obravnil s svojimi pesniškimi voditelji in zelo verjetno je, da bo v svojem južnem temperaturu zagodel tako melodijo, ki bo v Giolittijevem učenju pač silno slabo donela.

Tako rodi slabo petje disonanca za disonanco, dokler lepega dne ne pokoplje slavne šentmarjetske

pogodbe. Tisti dan pa izveni poslednja slabo peto melodija, toneča v orkanu harmonije našega končnega popolnega ujedinjenja.

## Ustavodajna skupščina.

Včeraj na dan otvoritve ustavodajne skupščine so bile beograjske ulice okrašene z jugoslovenskimi in narodnimi zastavami. Pred poslopjem konstituante se je uro pred otvoritvijo seje nabralo mnogo občinstvo, ki se je razdelilo na dva dela, tako da je tvorilo špalir, skozi katerega so šli ministri in za njimi v manjših skupinah poslanci v poslopje konstituante. Prva seje ustavodajne skupščine se je začela ob deseti. Vse lože so bile prenapolnjene, v novinarskih ložah pa je bila prava gneča. V dvoranah so bila poslanska mesta večinoma zasedena. Skrajno levico so zasedli komunisti, ki so okrasili svoje prsi z rdečimi kokardami. Poleg njih so sedeli poslanci zemljoradničke stranke, daleč v sredini na enem krilu levice in na enem krilu desnice pa so zavzeli mesto demokratie, potem pa radikalci, dočim so skrajno desno okupirali sotoč. in Jugoslovenski klub, ker niso imeli mesta na levici. Za radikalci je sedelo 7 posl. bosanski težakov. Od hravatskega zadrnice je sedel dr. Drinović na ministarski klopi, ban dr. Laginja pa je sedel spredaj v desku demokratov. Muslimanska stranka je zavzela mesta v sredini za demokrati. Med demokrati in seljaki so sedeli republikanci.

Od prisotnih poslancev je prvi izpovedoval dr. Milan Rojc. Gospoda poslanci! Po predpisu poslovnika se mora izvoliti začasni predsednik po starosti. Dovoljujem si predlagati gg. poslancem g. Nikola Pašić za začasnega predsednika. (Burni živoklici in ploskanje.) Nikola Pašić: Gospodje poslanci! Zahvaljujoč se Vašemu zaupanju in Bogu, ko zavzemam to značilno mesto. Vas prosim, da mi dovolite, da pri tej priliki izpovedam nekoliko besed. Gospoda poslanci! V zgodovini našega troimenskega naroda ni bilo značilnejšega in večjega zgodovinskega momenta, kakor je ta, v katerem se nahajamo sedaj. Naš narod je po svojih poslancih pozvan, da utrdi temelje naše bodoče države in da zavaruje vsa politična in državljanska prava, prava našega troimenskega naroda brez razlike na vse državljane, ki živijo v

A tudi Pelzel se je najrašči držal doma, študiral je, pisal, igral z dr. Repičem s kvarterom ter hodil s kurami spat. Vina ni niti okusil več. Še ga je včasih zgrabilo hrepene, takrat pa je poklical k sebi dečka, ga poučeval ter mu pripovedoval karkoli, samo da se je premotil in da je pozabil.

Neko popoldne po obedu je profesor Pelzel sedel v svojem kabinetu in se zabaval z Lovrenčkom. Kad je imel bistrega dečka, ki je izpravševal neprestano in mu ni bilo odgovorov nikoli dovolj.

Lovrenček je imel pred seboj Japljivo sveto pismo novega testamenta in prebiral tu in tam.

Ali je govoril Jezus slovensko ali nemško? je vprašal deček.

Ne, govoril je hebrejsko — sas je bil hebrej ali jud. je odgovoril profesor.

Jud? Ali Jezusa so vendar umorili judje? Zakaj bi morili judje juda?

Ker je bil modrejši in boljši od vseh! Iz ker so ga blagi in pametni ljudje poslušali rajši kot vse druge pismarie in vedeže. Iz ljubomornosti, iz zavisti so ga sovražili in ugodobil. Prav zato, ker je bil jud kakor oni, niso trpeli, da bi bil uglednejši in učenješi. Če bi bil Jezus tuje, bi ga bili rojaki spoštovali in se ga bali.

A Jezusovi čudeži! Ali jih judje niso videli? Ali se Jezusa niso bali, da naredi čudež, ki bi jih uničil?

132

nja nosi in žene usoda dalje kakor reka tenko bil.

»A potem nimamo ne grehov, ne zaslug, ce bi bila resnična twoja trditev!«

»Dà, nikakih zaslug si ne moremo pridobiti in nikakih grehov se nam ni batí, ker zredi se le to, kar hoče usoda. Vsi pojdemo v nebesa, ce so, ali pa vsi izginemo v nič, če jih ni! Gotovo pa ne pričakujmo po smrti niti plačila, niti kazni! Dobimo le to, kar nam gre in kar hoče usoda.«

Zmajala je glavo.

»Brezbčno govoris! — Usoda? A kaj bi bilo, če bi te bila zavrnila znova in znova?«

»Pa zakaj me nisi?«

»Ker nisem mogla.«

»Vidiš! Ker ti ni več dopustila usoda, predraga! — Saj si me videla iti z gospo Wasserthalko: v svoji besni občutnosti sem bil pripravljen storiti največjo podlest, potem pa makar obesiti se! A storil nisem ničesar, ker mi tega ni dovolila usoda. Poslala je Pelzla za meno in — «

»O, zakaj me je videl gospod profesor! On je najina usoda!«

»Ne, profesor je bil le orodje usodino, midva pa sva se našla, ker je bila taka volja usodina!«

naši domovini. Naša mila domovina je dolgo živelja vključena v druge države, služila je tujim gospodom in delala za tujne narode. Sedaj je, hvala Bogu, preliti krv in pomoći naših zaveznikov osvobojenia ter zedinjenja. (Burno ploskanje in živoklic.) Usoda naše bodoča države in našega naroda je postavljena v Vaše roke. Ako jo bomo vodili unino in po izkušnjah zgodovine, bomo mogli najti pot našega napredka in razvitka, pot, ki nas bo hitro dovedla v vrste najnaprednejših narodov, ki bo brzo ustvarila svobodo in blagostanje v našem narodu. To delo je dosti težko, ako pa bo dobra volja pri nas vseh, da ustvarimo osnovo, ki bo nudila možnost razvijanja vseh naših sodržavljanov, potem bomo ta posel luhko izvršili, ako nas bo vodila blagost in izkušnja, ako bomo strpljivi in složni z vsemi našimi brati. Gospodje poslanci! Mislim, da bo naš troimeni narod, ki je tolko pretrpel, porabil ta moment, ko je usoda v njegovih rokah, da bomo ustvarili napredno in svobodno državo, državo, ki bo popolnoma zavoljevala naš narod in vse napredne narode, ki bo zadovoljila naše zaveznike in da bomo vili strah o nim, ki misljijo, da nas bodo razkroili. (Ploskanje.) V tem imenu želim naši konstituenti srečno delo in slavo. Po poslovniku je treba, da

izberete štiri tajnike. (Čujejo se glasovi: Kandidirajte jih Vi!) Prosim Vas, da poslušate njihova imena. Jaz vseh niti ne poznam, prosil pa kem gg. poslanca, da mi navedejo imena onih naših drugov, ki so najmlajši med nami. Imenujem gospode Nikolaja Periča, dr. Svetoslava Mijatoviča, Borislava Štabjanina in Vladimira Pušenjaka. (Uzveljeni tajniki zavzemajo svoja mesta.) Gospodje poslanci! Po členu 1. začasnega poslovnika prosim gg. poslance, da oni, ki imajo svoja pooblastila, izročijo ta pooblastila predsedništvu. Potrudil sem se tudi da sem dobil izpisek, ki je predpisani. Ko bodo gg. poslanci izročili svoja pooblastila in ko bom videl, koliko jih je prišlo, bomo odredili prihodnjo sejo za jutri ob šestnajstih. Prosim gg. poslance, da pridejo vsi na sejo (Burni živoklici). Poslane Večeslav Vilder: Živila Jugoslavija! Poslanci komunistične stranke: Živila sovjetska republika! Konec ob 10. uri 20 minut.

## Politične vesti.

= Demokratski klub. V petek se je konstituiral demokratski klub ter so bili izvoljeni za predsednika bivši minister Ljuba Davidović, za podpredsednika pa dr. Ivan Tavčar in dr. Miljan Rojc.

= Konference med demokrati in radikalci. Beograd, 12. decembra. Danes se so pričeli pregovori med demokratimi in radikalci. Pašić in Davidović sta imela daljše konference za sklenjenje sporazuma med obema strankama. Sodi se, da te konference ne bodo trajale dolgo, marveč pride v kratkem do pozitivnega rezultata. Pašić je obvestil o poteku pregovorov radikalni. Ljuba Davidović pa demokratski klub. V demokratskem klubu je podal minister notranjih zadev Milorad Drašković izčrpno poročilo o naši notranjopolitični situaciji. Demokrati in radikalci so za načrt, kakor ga je sestavila vlada, med ko se tega načrta dr. Korošec brani z vsemi silami.

= Grupacija sil v konstituanti. Zagreb, 12. decembra. Današnji »Obzor« se bavi v daljšem članku z grupacijo strank v konstituanti. Po tej kombinaciji bi znašala vladna večina, če bi prišlo do sporazuma med demokrati, radikalci, srbsko težko stranko in socijalnimi demokrati, za vladni načrt 236 proti 179. »Obzor« zagovarja načrt, da bi se sklopile muslimanska organizacija, klerikalci, (dr. Koroščev grapa), in hrvatska zajednica, ki bi imeli skupaj približno 63 mandatov in ki imajo skoraj isti program. Na ta način bi tvorili v konstituanti tretjo najmočnejšo skupino. Prva naj bi bila demokratska, druga radikalna, a tretja pa muslimansko-klerikalna in zajednički blok.

= Jugoslovanski klub. Tekom včerajnjega popoldneva je imel posvetovanje Jugoslovanski klub, kateremu je prisostvoval tudi minister dr. Korošec, ki se je vrnil s svojega potovanja iz Slovenije, kamor je odšel, da se posvetuje s položaju s pristavi svoje stranke. Na seji je izvolil Jugoslovanski klub nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen dr. Korošec, za podpredsednika pa dr. St. Barać iz Zagreba in dr. Mandić iz Bosne. Za tem je sklenil klub, da se danes v ustavotvorni skupščini sporoči sklep klubu, s katerim se ne priznava poslovnik za ustavotvorno skupščino kot legalen in da klub na podlagi tega poslovnika noče delovati.

= Muslimani izstopili iz narodnega kluba. Beograd, 12. decembra. Jugoslovenska muslimanska organizacija se je izjavila za ustavno monarhijo in izstopila iz narodnega kluba, ki stoji na decentralističnem stališču.

= Bansko vprašanje. Ban Lajčak je na ministarski seji v soboto popoldne podal ostavko. »Narodno Djeło« poroča, da vztrajajo radikalci z ozirom na bansko kandidaturo na Hrvatskem pri kandidaturi bivšega bana Mihalovića. Zagrebški »Večer« pi-

sm ob koncu naprosil, da prečeni številu zborovalcev. Menijo Sacchi, da je bilo za Radičeve poslane merodajno. Ta Sacchi je bil ves čas svojega bivanja v Zagrebu gost Radiča, kateremu je podajal posebne informacije. — Druga samoprevara Radiča je ta: Radič je naložil slišaj zvoniti, da je Pašić bolgarski, ki ni našprotn temu, da bi Bulgari stopili v zvezo z Jugoslavijo. Otdob izvira tudi Radičeve mnenje o tem, da bi Bulgari pristopili njegovi akciji in tako tvorili močan protuteč napram velikosrbskim težnjam. Radič sam uvaža konferenco s Pašičem, in če bi se njegovo mnenje potrdilo ter bi Pašić pristal na Radičev program, ki protižira Bolgari, potem bi Radič edostopil od svojega intransigentnega stališča ter zahteval samo federacijo sedanjih pokrajin. Neki vedia Radičeve stranske se je takoj po zborovanju izrazil, da so bila resolucija za to težko nejasno stilizirano, ker se upa s tem omogoči event. pogajanja, na katerih bi ponudila seljačka stranka v toliko, da se dosegne končni cilj — federacija.

Včinja tukajšnjih politikov ni nasprotna temu, da si Radič zgradil zlati most do vlad, to pa za to, da se Radič praktično pokaže pri delu, a z druge strani, da sam uvidi, da je po sedanjih razmerah, ki vladajo po vsem svetu, težko dosegči pozitivnejše rezultate, kakor jih je dosegla dosedanja vlada. Domnevna se, da si je Radič sam svet dvomljivih uspehov v vladu in da za to ne bo hotel prevzeti kakršga mesta v vladu. V tukajšnjih političnih krogih se vsa Radičeva skupština smatra za operete, vlada pa bojujena, da bi centralna vlada to Radičevu operetu smatrala za nevarno in da bi vsled tega krivega pojmovanja iz operete sama ne provocirala tragedije.

Najnovješte vesti iz Beograda govore o tem, da se postavlja na bansko mesto v Zagrebu oseba, ki bi bila pospustljiva in koncipirljiva. Kombinacija v tem oziru so različne in se od trenutka do trenutka menjavajo. Včeraj so bili v kombinaciji še starci madžaroni, in nekateri nevtralni osebi, danes pa se v tukajšnjih krogih imenuje kot kanidat za bansko mesto bivši štrelski veliki župan ter sedanjih poverjenik notranjih zadev pri bosanski vladni. Miščević. Tekom popoldneva se je imenovalo novo ime in sicer imen bivšega bana dr. Paleček, kot poverjenika za letnje zadeve, oziroma podbana pa sedanjega banskega svetnika dr. Božidarja Bošnjaka. Po dosedanjih razmerah sodeč, so vse te kombinacije neresne. Počasno bo mogoče presoditi še tedaj, ko se bodo politične razmere razčistile.

V tem trenutku se še ne ve, ali in kdaj odpotuje Radič v Beograd. Ni izključeno, da se prej ali sicer v najkrajšem času pojavi v Beogradu ter prične iziskati zvezne s sedanjimi beogradskimi politiki.

= Amnestija za Dalmacijo. Z rednanim ukazom so amnestirani v Dalmaciji vsi, ki so zakrivali kačo kazniva dejanja politične ali vojaškega značaja na škodo naše kraljevine ali v kistori Italije. Enako amnestijo je izdal tudi italijanski kralj za slučaje prestonkov naših ljudij in okupiranem ozemlju Dalmacije.

= »Epeha« izvaja: Kjub vsemu zlobnemu manevriranju s šovinizmom je ideja jedinstva vendar prišla z voličjo, ojačena in neoslabljena. Narod se je dovolj zavedal in se ni dal zapeljati na krivo pot. Predstavniki separatizma v Srbiji, v Hrvatski in Sloveniji so bili obsojeni, kakor so zaslužili in njihova obsoba bo jutri še težja. Krizo jedinstva smo očvidno preboleli. Treba jo bo preskusiti samo še toliko, kolikor je potrebno dobiti obliko, v kateri se bo jedinstvo manifestovalo. Pa tudi v tem pogledu je že obeležena definitivna pot. Neprilike, ki bi jih eventualno delal Radič, se bodo dale prebroditi s taktom in dobro voljo, česar treba na obeh straneh. Tako smo končno prešli z one strani brega, po katerem smo se največ po svoji krivdi vedenjali dve leti.

= »New Yorker Herald« je opisal rešitev jadranskega problema takole: »Jadranski problem je rešen... Prav... Italiani dobe jabolko. Jugosloveni pa olupek.« — Jabolko — olupek! Dve vskdanji besedi, dve nevsakdanji rešnici!

= »Uj Nemzedenek« poroča o procesih proti madžarskim komunistom. Do konca oktobra je bilo v 17.242 procesih zapletenih 28.419 oseb. 1002 osebi so bile aretrane. Proglašeni je bilo dosedaj 717 odsodb in 78 odrosti. Na smrt je bilo oboščenih 39 oseb, 2 sta bili pomiloščeni. Vseh procesov je bilo dosedaj proti madžarskim komunistom 15.971. Ostane jih še 1271.

= Muslimani izstopili iz narodnega kluba. Beograd, 12. decembra. Jugoslovenska muslimanska organizacija se je izjavila za ustavno monarhijo in izstopila iz narodnega kluba, ki stoji na decentralističnem stališču.

= Bansko vprašanje. Ban Lajčak je na ministarski seji v soboto popoldne podal ostavko. »Narodno Djeło« poroča, da vztrajajo radikalci z ozirom na bansko kandidaturo na Hrvatskem pri kandidaturi bivšega bana Mihalovića. Zagrebški »Večer« pi-

zitev ob koncu naprosil, da prečeni število zborovalcev. Menijo Sacchi, da je bilo za Radičeve poslane merodajno. Ta Sacchi je bil ves čas svojega bivanja v Zagrebu gost Radiča, kateremu je podajal posebne informacije. — Druga samoprevara Radiča je ta: Radič je naložil slišaj zvoniti, da je Pašić bolgarski, ki ni našprotn temu, da bi Bulgari stopili v zvezo z Jugoslavijo. Otdob izvira tudi Radičeve mnenje o tem, da bi Bulgari pristopili njegovi akciji in tako tvorili močan protuteč napram velikosrbskim težnjam. Radič sam uvaža konferenco s Pašičem, in če bi se njegovo mnenje potrdilo ter bi Pašić pristal na Radičev program, ki protižira Bolgari, potem bi Radič edostopil od svojega intransigentnega stališča ter zahteval samo federacijo sedanjih pokrajin. Neki vedia Radičeve stranske se je takoj po zborovanju izrazil, da so bila resolucija za to težko nejasno stilizirano, ker se upa s tem omogoči event. pogajanja, na katerih bi ponudila seljačka stranka v toliko, da se dosegne končni cilj — federacija.

Citata sem nedavne, da mora služkinje imeti po dve novi oblike na

časov. Izvedenim časom podarila kakšen obliko, če si pa sedaj morajo eno nabavljati po dve vsak leta, bodo one obdarovale našo zgodovino s ponosnimi krili in bluzami. Ni morda bilo še tako kritičnih časov, da bi se tako težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku malo svežega zraka prav mi vsa žalostna. Služkinje ne morem dobiti. Veste kaj, pravi, napravimo po ameriškemu! Skupno kuhanje za toliko in težko dobiti delavne ženske roke kakor sedaj. Srečan zadnji enkrat ljubo znanko, ki je pojavila voziček z detetom. Pozdravlja me že od daleč. »Domu me čaka polno dela, a privočiti moram vendar otroku

vzgled Suhl v Nemčiji ali pa Lüttich v Belgiji, nikakor pa ne Berovje!

Cepav bi spadale Borovje s pušarsko industrijo pod okrilje Jugoslavije, bi bila ta obrt, če bi se izvrševala po stari izdelovalni metodi posameznih puškinih delov, v katerem popolnoma nemogoča, ker bi ne bila sposobna konkurirati z izdelki tuhjih držav.

Puškarska obrt bi se mogla na zdravki in moderni podlagi osnovati samo na ta način, da bi deželna vlada v Ljubljani odpovedala par mladih dežavnih moči v Suhl v Nemčijo ali pa

## Dnevnne vesti.

V Ljubljani. 18. decembra 1920.

**Rojstni dan regenta Aleksandra.** Višji šolski svet v Ljubljani je odredil, da se na vseh javnih in zasebnih srednjih šolah in učiteljskih v Sloveniji, delikliških licejih in gluhonemcih v Ljubljani dne 17. decembra t. l. praznuje rojstni dan Njegovega Visocanstva Prezidionaslednika regenta Aleksandra. Za vso šolsko mladino se daruje šolska maša z zahvalno pesmijo in državno himno. Po maši se vrši po vseh šolah primeren nagovor za mladino. Ta dan je pouka prost.

**Osebna vest.** Minister dr. Kukovec je postal poverjeniku dr. Ravnharju brzojavku te le vsebine: „Vaša imenovanje poverjenikom pravosodja izvršeno, razrešujem vas službe poverjenika socijalnega skrbstva in vas prosim, da predate posle poverjeniku Ribnikarju. Predsedstvo obveščeno v istem smislu.“

**Konec prometne mire — demisija dr. Korošca.** Težko je najti prave besede, da se pravilno označi brezprimerno zahtevnost drja. Antonia Korošca. O tem so si pa vsi dostojni ljudje na jasnum, da je bilo vedenje drja. Korošca zadnje čase njegovega žalostnega ministrovstva nevredno moča, ki hoče veljeti za resnega politika. Spomnimo le na njegovo nekvalificirano postopanje, ko je šlo za podpis rapalske pogodbe! In sedaj tukaj pred odstopom! Najprvo je podpisal poslovnik, potem pa pozabil svoj podpis in ugovarja veljavnosti. To je res moralna, vredna rimsko-katoliškega duhovnika! Kar pa se tiče demisije Koroševe kot ministra za železnice, se je vse naravnost odhnalo, da je izginil ta sijajno nekvalificiran in edinstveno nesposoben človek in ministrica saobraćaja. Prava prometna mora je bil dr. Korošec. Ves izobrazeni svet se nam je smejal, ke se je razvedelo, da je železniški minister bivši dušebrišnik. Gospod Korošec ga je kot minister ves čas komil, posebno gledo državnih železnic, je podal demisijo in žel med tiste Herostrate, ki hočejo vpropasti našo državo. Daleč je padel dr. Korošec, odkar hodi svoja pota in mu ne stoji ob strani dobri duh, ki ga je vodil od razsula Avstrije.

**Občinskega sveta seja,** ki je bila določena za v torek dne 14. decembra, se radi obolenosti g. podžupana ter odstotnosti g. župana preložila na prihodnji torek dne 21. t. m. ob 8. popoldne.

**Notarska vprašanja.** Kje tukaj vzrok, da se notarska mesta v Prekmurju in Guštanju ne razpišejo? Notarska zbornica v Ljubljani je tako, ko so se določile moje napram Italiji, prazna mesta razpisala in gotovo storiti takoj tudi z notarskim mestom v Logatu, ker je vendar naš in ne bo takala, da bodo Italijani izpraznili naše ozemlje. Ko bode imenovanje izvršeno, Italijanov že davno ne bo več v Logatu. Notarska zbornica v Celju je počasnejša. Kdaj je že Prekmurje definitivno prisvojeno Jugoslaviji, pa ne razpiše tamkaj praznih notarskih mest! Ali mogoče Prekmurje še ni naše? Ali hočemo z zavlačevanjem priznati, da lahko izgubimo še Prekmurje? Ne dejajo sami orožja v roke našim strupnim sovražnikom! Tudi v Guštanju, odnosno začasno v Prevaljah, posluje ta že sodišče in ekspozitura okrajnega glavarstva, le notarsko mesto se ne razpiše. Za nekaj so Nemcov je nemški notar na najboljšem mestu v Ljubljani, za stotisoč Slovencev na Koroški pa ni nobenega slovenskega notarja. Opazujamo tudi na Ptuju! Da ne bo potem opravljene! Dokler ne dobi zadnji sposobni in značajni notarski kandidat svojega mesta, ni prostora za nemščino! Posnemašmo Nemce in ne blamiramo se še tam, kjer se nam ni treba. Saj so Nemci pod Avstrijo dovolji metall naše najboljše in najposobnejše ljudi na cestu, samo da so napravili prostora za svoja. Ali smo že vse to pozabili? Ker je sedaj več mest razpisanih, bi se morebiti dalo več vprašani na enkrat rešiti — vsaj imenovanja za vsa prazna mesta, torej tudi za Prekmurje, Guštanji in Krško. In to se nai zgoditi čimprej.

**Glas iz občinstva se v 284. št. „Sl. N.“** pritožuje o visokih cenah, a brez pravih podatkov. Ovratnik stane danes v Nemški Avstriji 27—38 K in ne 12 zadnji čas je poskocila cena na 50—60 n. a. krom. O zavirkama blagu ne govorim. Stroški, carina, luskusni davek, in kosmati dobikek znašajo do 60%. Poleg tega pa imamo še dovoj blaga, ki smo ga kupili po relaciji,

v Lüttich v Belgiji, (strok. učitelji na bivši drž. EHS pušk. strokovni šoli v Borovljah so na razpolago).

Na tamšnji tovarnah bi imelo te moči ugodno priliko, natančno proučevati racionalni način izdelovanja puškinih delov, v katerem popolnoma nemogoča, ker bi ne bila sposobna konkurirati z izdelki tuhjih držav.

Puškarska obrt bi se mogla na zdravki in moderni podlagi osnovati samo na ta način, da bi deželna vlada v Ljubljani odpovela par mladih dežavnih moči v Suhl v Nemčijo ali pa

v Lüttich v Belgiji, (strok. učitelji na bivši drž. EHS pušk. strokovni šoli v Borovljah so na razpolago).

Na tamšnji tovarnah bi imelo te moči ugodno priliko, natančno proučevati racionalni način izdelovanja puškinih delov, v katerem popolnoma nemogoča, ker bi ne bila sposobna konkurirati z izdelki tuhjih držav.

Sole po natančno premišljenem in praktično varisanem načrtu o ustanovitvi puškarske industrije bi bilo na mestu, misliši na ustanovitev strokovne puškarske šole, katera bi imela namen skrbeti za dober puškarski način.

**Padlo je po Gorenjskem in Notranjskem zadnje tri dni pol metro snega. Dolenjska ga ima nekaj centimetrov manj.**

**Kidanje in odvajvanje snega** se je pretekli petek pričelo po vsem mestu, toda vsled oblike padlega snega primanja vozov in delavcev, a tudi nadzorstvo si na višku. Sneg se odmetava v Ljubljanično strugo in v Gruberjev kanal.

**Promet na južni železnični** je vsled oblike in južnega snega od Lodataca de Krass v vsled zasneženih zasek v predorih močno viran in imajo vlaki na tej progi sem in tja že znatne zamude.

**Perzor pred — plazovi s streh!** Obilica južnega snega, ki je nadla zadnje dni, drži zdaj kakor plazovi zlasti s streh, ki nimajo pritrjenih železničnih držav. Passanti so vsek hip izpostavljeni nevarnosti, da jih masa snega ne podere na tla ali ne podsuje. Iz previdnosti naj zatorje vaško, hodec po trotorju, stopa tik ob zidu ali pa po sredini ceste, da ga kaka taka slavinar ne zoplarja.

**Škoda na brzojavnih in telefonskih žičeh.** Obilica pretekla dva dneva padlega snega je telefonsko omrežje in izdelki mnogo brzojavne žice v mestu in po delih pretrgala. Za to tripli promet na vseh žičeh. Poprave bodo vsled tega težave v zamudne.

**Mestni snežni plug je razoral včeraj zjutraj po mestu prometne ceste,** ki so bile 80 cm in višje zakidane s snegom.

**Umrl je v Krškem g. Jernej Ravnikar, nadziderljiv v pokolu in bivši deželni poslanec.** Truplo prepečljeno v Ljubljano, kjer bo v torek ob 2. popoldne pogreb v Glavnega kolodvora k Sv. Kralju N. v m. p.!

**Umrla je v Ljubljani na Česti na državno železnično ga Josipina Treco, roj. Kolar. N. v m. p.!**

**Tiskovni skrat.** V notici „Film tedenske kronike“ je tiskovni skrat napravljen v zadnji vrsti pomoto, katero je lahko vsak bralec takoj spoznal, da je neumestna. Glasiti se mora, s „pompom“ in ne s „pumpom“.

## Nedovoljša potrečila.

### NAŠA SEVERNA MEJA NA ŠTAJERSKEM.

**Maribor.** 13. decembra. Jugoslovenski delegat general Plivelič ugotavlja, da vest o razporu glede meje med Košenjakom in Sv. Urbanom ni točna, ker vprašanje sploh ni bilo sporno, nego se je glede tega dela meje dosegel sporazum med jugoslovensko in avstrijsko delegacijo ter Antantni komisiji ni bilo treba posredovati. Francoski in japonski delegat sta se vrnila z dopusta iz Pariza ter se je takoj nato vršila skupna seja razmejitevne komisije. Sprejelo so se nove instrukcije poslaniske pariski konference ter so se izvršile nekatere formalnosti glede glavnega toka Mure, ob kateri so se tehnična dela že začela. — Razvodnica od Sv. Lovrenca do Sv. Duha se predloži pariski posaniški konferenci oziroma posebenemu juridičnemu odseku v presojo. — Ker se je o vprašanju meje od Sv. Duha do Lugskega broga ni doseglo soglasje, se je bavila z njim pariski poslanški konference 9. t. m. Odločitev še ni znana.

### ITALIJANSKA VLADA ODLOČENA, DA SE REŠI NEMUDOMA RESKO VPRASANJE?

**Rim, 12. decembra.** General Caviglia je odpotoval v Opatijo s posebnimi navodili, da se reši vprašanje Reke kar najhitreje. Vršila so se zadnje dni opetovana posvetovanja Giolitti z vojnini in zunanjim ministrom, ki so pripravila vlado do odločbe, da se mora reško vprašanje rešiti nemudoma. O načinu vladui krogci molče. Poudarja pa se munost, da se prepreči v mornarici padalina nepokorščina, da ne bo presti Italije v inozemstvu preveč trpel. Službeni Italija kaže voljo, da se bo držala rapsaljsko pogodbo. D'Annunzio hoče držati kvarnersko regenco. Nasprotno obstoji v tem, da D'Annunzio priključuje Reki otoka Rab in Krk, za katera hoče razveljaviti rapsaljski pogodbo, pričakuje domoci za svojo svrbo tudi od notranjih razdorov v Jugoslaviji. Vlada ne priznava resko regenco, tako da obstane na stališču, da pomeni regenco prehod k aneksiji, ker je to nasprotno rapsaljski pogodbi. Vlada pa znova naglaša in iz vladnih krogov prihaja zagovorila, da je vlada pravoravnena v bližnjem času na energične korake proti D'Annunziju (?).

### INTERPELACIJA O POLITIKI JUGOSLAVIE V ITALIJANSKEM PARLAMENTU.

**Rim, 12. dec.** Na min. predsednika in zunanjega ministra je stavil poslanec Federzoni s tovarši interpelacijo, ki vprašuje 1. o izjavah ministra Stojanovića, objavljenih v „Agr. Tagblattu“ glede politike Jugoslavije napram Reki in Zadru, ki so v nasprotju z duhovno prijateljstvom in sprave glede italijanskih in jugoslovenskih interesov z ozirom na rapsaljsko pogodbo; 2. o vojaškem dogovoru, objavljenem v jugosloven-

## Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

**Drama:**  
Torek, 14. decembra zaprt.  
Sreda 15. decembra Smrtni ples L. Red E.

**Opera:**

Torek 14. decembra Tosca. Red D.  
Sreda 15. decembra, Trovatore.

**Simfoniji koncert.** Orkestralno društvo „Glasbene Matice“ predstavlja danes koncert, katerem se je včeraj v obliki dijakega koncerta vršila generalna vaja. G. dr. P. Kozina je v popularnih besedah mnogoštevilnemu dijaku objasnil pomen nekaterih glasbenih pojmov, karakteriziral skladateli, katerih dela stoejo na programu ter je mnozo pribomogel k razumevanju pridržev. Dobro bi bilo pri takih koncertih okrasiti dvoranu s portreti na programu stojecih skladateljev, z njihovimi izrekami in zunanjim položajem, v katerem se nahaja država. Razgovori so bilo nadaljevali in bosta ob klubu obvezna o situaciji. Razgovori bodo trajali najdlje dve časi. Pri demokratičnih koncertih pa vse je skoraj vseč.

**DEMOKRATI IN RADIKALCI.** Beograd, 12. dec. Demokratska stranka je sklenila, da prevzame iniciativno vse začne pogajati z radikalno stranko o skupnem delu v konstituanti. Nečakata obči strank, g. Pašić in Davidović, sta se dolgo razgovarjala o notranjem in zunanjem položaju, v katerem se nahaja država. Razgovori so bilo nadaljevali in bosta ob klubu obvezna o situaciji. Razgovori bodo trajali najdlje dve časi. Pri demokratičnih koncertih pa vse je skoraj vseč.

**BOLGARIJA IN ČEHOSLOVAŠKA.** Praga, 11. dec. Jutri dospe v Prago bolgarski ministrski predsednik Stamboliški v svrhu proučevanja češke industrije in gospodarskih razmer.

**DEMOKRATI IN RADIKALCI.**

Beograd, 12. dec. Demokratska stranka je sklenila, da prevzame iniciativno vse začne pogajati z radikalno stranko o skupnem delu v konstituanti. Nečakata obči strank, g. Pašić in Davidović, sta se dolgo razgovarjala o notranjem in zunanjem položaju, v katerem se nahaja država. Razgovori so bilo nadaljevali in bosta ob klubu obvezna o situaciji. Razgovori bodo trajali najdlje dve časi. Pri demokratičnih koncertih pa vse je skoraj vseč.

**BOGDANOVIC.** Beograd, 12. dec. G. Pašić je načrtoval radikalno klub, da bi imel sestank z g. Davidovićem, s katerim je razpravljalo o skupnem delu v konstituanti. G. Pašić je izjavil, da sta ob konstituiriti resnost položaja in potrebo skupnega dela. On bi predstavstvo novih vlad težko sprejel, toda ako zahajajo to interes države, bi pristal tudi na to, ako bi se najprej sprejel in utrdil program dela ter skupno vlad. Ako se ne pride na tej in na eni strani dobro volja, bo program potreben v nekaj urah. Nato je g. Pašić obširno razklical svoje misli o položaju v državi, na kar se je razvilo razprtjanje, katero ga je udeleževalo več poslancev. Vlada je imelo vodilno vlogo.

**BOGDANOVIC.** Beograd, 12. dec. G. Pašić je načrtoval radikalno klub, da bi imel sestank z g. Davidovićem, s katerim je razpravljalo o skupnem delu v konstituanti. G. Pašić je izjavil, da sta ob konstituiriti resnost položaja in potrebo skupnega dela. On bi predstavstvo novih vlad težko sprejel, toda ako zahajajo to interes države, bi pristal tudi na to, ako bi se najprej sprejel in utrdil program dela ter skupno vlad. Ako se ne pride na tej in na eni strani dobro volja, bo program potreben v nekaj urah. Nato je g. Pašić obširno razklical svoje misli o položaju v državi, na kar se je razvilo razprtjanje, katero ga je udeleževalo več poslancev. Vlada je imelo vodilno vlogo.

**BOGDANOVIC.** Beograd, 12. dec. G. Pašić je načrtoval radikalno klub, da bi imel sestank z g. Davidovićem, s katerim je razpravljalo o skupnem delu v konstituanti. G. Pašić je izjavil, da sta ob konstituiriti resnost položaja in potrebo skupnega dela. On bi predstavstvo novih vlad težko sprejel, toda ako zahajajo to interes države, bi pristal tudi na to, ako bi se najprej sprejel in utrdil program dela ter skupno vlad. Ako se ne pride na tej in na eni strani dobro volja, bo program potreben v nekaj urah. Nato je g. Pašić obširno razkrical svoje misli o položaju v državi, na kar se je razvilo razprtjanje, katero ga je udeleževalo več poslancev. Vlada je imelo vodilno vlogo.

**BOGDANOVIC.** Beograd, 12. dec. G. Pašić je načrtoval radikalno klub, da bi imel sestank z g. Davidovićem, s katerim je razpravljalo o skupnem delu v konstituanti. G. Pašić je izjavil, da sta ob konstituiriti resnost položaja in potrebo skupnega dela. On bi predstavstvo novih vlad težko sprejel, toda ako zahajajo to interes države, bi pristal tudi na to, ako bi se najprej sprejel in utrdil program dela ter skupno vlad. Ako se ne pride na tej in na eni strani dobro volja, bo program potreben v nekaj urah. Nato je g. Pašić obširno razkrical svoje misli o položaju v državi, na kar se je razvilo razprtjanje, katero ga je udeleževalo več poslancev. Vlada je imelo vodilno vlogo.

**BOGDANOVIC.** Beograd, 12. dec. G. Pašić je načrtoval radikalno klub, da bi imel sestank z g. Davidovićem, s katerim je razpravljalo o skupnem delu v konstituanti. G. Pašić je izjavil, da sta ob konstituiriti resnost položaja in potrebo skupnega dela. On bi predstavstvo novih vlad težko sprejel, toda ako zahajajo to interes države, bi pristal tudi na to, ako bi se najprej sprejel in utrdil program dela ter skupno vlad. Ako se ne pride na tej in na eni strani dobro volja,

Sprejme se  
konjski klapec  
izbrana in plača dobra pri Ivani Lapaine,  
Novi Vodst. 9255

Nie je izbran gospod, ki je več  
carinskoga in špedičijskega po-  
slanja, v stalno službo. Dobra plača  
po dogovoru. Ponudbe na postri predaj-  
tes pod "Solidna predaja". 9258

Proda se nov trak (dunajsko delo) in  
najnjat sušnjati s kožuhom, iz priljavnosti pri gospodu  
Rihemberku, Resljeva cesta. 9259

**Hiša** ob glavnem cesti v Šiški  
nova, pravljena tudi za  
ugodno preda.  
Vsi se živijo na Glincah 213.  
9254

**Sanj:** 3 za lahko in 2 za tež-  
ko vožnjo, več vozilov  
z olimatskimi osmi, ter nekaj težkih voz  
in razne konjske prane opreme fino  
izdelane, kakor tudi komate za težko  
vožnjo leva napredaj! Michael Osolin, sedarstvo,  
Domžale. 9270

Sprejme se rudoški nadzornik  
slovenškega in nemškega jezika zmo-  
žen za rudoškop na Kranjcem. Pred-  
nost imajo oni, kateri so delovali v  
bakrenih rudiščih z daljšo prakso. Po-  
nudbe z zahtevo plače naj se pošljete  
pod "Nadzornik" na Anonsko ekspedijto  
Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.  
9269

**Zenitna ponudba!**  
Mladu čvrsto dekle, lične zunanjosti  
že zeli seznaniti v svrhu zenitne s fan-  
tastiko ali vdovcem brez otrok v starosti  
do 30 let. Imam K 80.000 razpoložljivih  
za založitev v obrti. Prednost ima go-  
dinstveni obri, katere sem večja. Resne  
ponudbe s sliko na naslov "poštno le-  
žeča Kamnik št. 10." 9261

**Rdor hoče**  
ig Banata poljskih pridelkov itd., naj  
se pismeno obrene na Rudolfa Vol-  
kauera, Vrdna, Banat, kateri je pri-  
pravljen vsakomur dati natančna brez-  
plačna pojasnila. 9278

**Jugoslovanski poslovni koledar** za  
leto 1912 je izšel v obliki trdvezane knji-  
ge 17×22 cm. Ima za vsak dan 5×15  
cm zapisovalnega prostora na prvo-  
stvenem papirju. Stane do 15. dec pri  
"Založništvu jugoslovenskega poslovnega ko-  
ledara" v Ljubljani! K 20. po posti K 22.  
Po 15. dec. se dobri samo v knjigarnah  
po K 30. Koledar je potreben pripomo-  
ček za vsako pisarno. Trgovci in knji-  
garnice dobre koledar s knjigotiskim po-  
druženjem v Jugoslovanski knjigarni v  
Ljubljani. 9275

**Slike kralja Petra**  
v velikosti 47×65 cm priporoča  
Marudna knjigarna, v Ljubljani.  
Cena K 24.—.

**Prost. javna dražba**  
dne 16. decembra 1920 na Rimski cesti št. 21.  
Prodalo se bo: razno pohištvo, fotografični aparati, sviter, več  
mornariških častniških oblek, otroške igrače, slike, svetilke, ko-  
palna banja, školjka za vodovod, stranična školjka, ura, zimska  
snuknja, perzijska preproga, srebrnina (Alt-Wien) itd. 9257

Proda se popolnoma nova elegantna ne-  
rabljena oprava za spalno in  
jedilno sobo. Trd les. Precizno delo.  
Najnovejša moda. Eventualno se proda  
tudi sama spalna soba. — Ponudbe na  
Anonsko ekspedicijo A. Matelič, Ljubljana,  
Kongresni trg 3. pod "Oprična". 9268

Astrababki damski plasti s skunkom  
se cene prodaje. Naslov v uprav. Slov.  
Naroda. 9259

**Soba,** pripravna za pisarno  
se izčrpi proti dobru na-  
jemnini. Ponudbe pod "S. B. 9183" na  
upravnost Slov. Naroda. 9183

Na stanovanje se sprejme gospod,  
labko tudi s hrano Naslov pove upr.  
Slo. Naroda. 9280

Kdo sprejme solidnega gospoda na  
stanovanje? Ponudbe pod "Stan. 9274" na  
upr. Slov. Naroda. 9274

**Nova, elegantna,** jaka lepa ma-  
siva hrastova  
oprava za spalno sobo brez ogled la,  
dobro ohranjen belo lakiran otroški  
voziček za ležanje in sedenje ter več  
lovske puše se zelo ugodno prodaja.  
Vprašati Giffard, Blatra, pošta Borovnica.  
9272

**VRTNAR**  
se takoj sprejme. Ponudbe z zahtevo  
plače na: Oskrbništvo graščine v Ribnici,  
Dolenjsko. 9287

Proda se večja množina pristnega  
**Ljutomerčana**  
letnik 1917 za buteljke. Pojasni-  
la: F. Seršen, Ljutomer. 9286

Nudi se več vagonov in hrastovih desk  
od 1 naprej od teh vagon suhih. Tudi  
se lahko dobava hrastov okrogel les.  
Ponudbe, ki smo mogoče z navedeno cen-  
ja blago 9283" na uprav. Slov.  
Naroda. 9283

**Nudim drva:**  
vagon I suhih drv dolgoroči 75 cm  
5 vagonov polsuhih 1 m  
5 vagonov svežih 1 m  
za takojšnjo dobavo od postaje Radovljica, Gorenjsko. Oddam tudi posamezne vagone. Vprašanja z event. naj-  
višjo ceno na Tomo Kosi, Kamna gorica Gorenjsko 9288

**Knjigovodja**  
samostojen, izuren v bilanci, zelo  
zanesljiv, z večletno prakso,  
se išče. Ponudbe poslati na grofja Herbersteina graščinsko ravna-  
teljstvo v Ptaju. 9284

**Živko Frkovič**  
trgovec  
**Zora Žargaj**  
poročena.  
Zagreb Ljubljana

**CHARLES PRINC.**

naznanja cenjenemu občinstvu  
osobito trgovcem z manufakturo  
vlijedno, da se je preselila s svojo  
veletrgovino iz dosedanjih trgov-  
skih prostorov, Turjaški trg št. 1,  
in pisarno, Židovska ulica št. 1,  
v novo preotvorjeno trgovino

**na Dunajski cesti štev. 4,**  
(prej gostilna Bevc).  
Priporočam se za nadaljnji ce-  
njeni obisk z velespoštovanjem

**CHARLES PRINC.**

**Visoko nagrada, dobi,**  
kdo odda solidnemu gospodu  
eno ali dve nemeblirani sobi ta-  
ki ali pozneje. Ponudbe na  
upr. Slov. Naroda. 9271

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo pristno  
angleško „KAKY“ blago  
za oficerske uniforme.  
Priporoča se uniformiranje

**Simon Klimanek,**  
Selenburgova ul. 6.

**Pozor!**  
Za gospode častnike!  
Ravnokar je došlo pravo prist